

PRESSITEADE nr 115/24

Luxembourg, 29. juuli 2024

Euroopa Kohtu otsus liidetud kohtuasjades C-112/22 CU ja C-223/22 ND | (sotsiaalabi – kaudne diskrimineerimine)

Sotsiaalabi: pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanike suhtes ei või sotsiaalkindlustuse, sotsiaalabi või sotsiaalkaitse meetme kohaldamiseks seada tingimust, et nad oleksid elanud liikmesriigis vähemalt kümme aastat

Liikmesriik ei või pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanike suhtes seada sotsiaalkindlustuse, sotsiaalabi või sotsiaalkaitse meetme kohaldamise tingimuseks - mis kehtib ka selle liikmesriigi kodanike suhtes -, et nad oleksid elanud selles liikmesriigis vähemalt kümme aastat, millest kaks viimast aastat katkematult. Ta ei või ka karistada kriminaalkorras selle eest, kui sellise õigusvastase riigis elamise tingimuse kohta esitatakse valeandmeid.

Kahte kolmanda riigi kodanikku, kes on Itaalias pikaajalised elanikud, süüdistatakse süüteo toimepanemises. Nimelt allkirjastasid nad taotlused „kodanikupalga“ saamiseks, mis kujutab endast sotsiaaltoetust, mille eesmärk on tagada elatusmiinimum. Nad kinnitasid neis väärt, et nad vastavad selle toetuse saamise tingimustele, sealhulgas tingimusele, et nad on elanud Itaalias vähemalt kümme aastat, millest kaks viimast aastat katkematult. Sel viisil said nad alusetult raha kogusummas vastavalt 3414,40 eurot ja 3186,66 eurot. Tribunale di Napoli (Napoli esimese astme kohus, Itaalia) palus Euroopa Kohtul selgitada, kas see riigis elamise tingimus on kooskõlas pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanike staatust käsitleva direktiiviga¹.

Euroopa Kohus leidis kõigepealt, et kõnealune riigis elamise tingimus **kujutab endast pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanike kaudset diskrimineerimist**. Kuigi see tingimus on kohaldatav ka riigi enda kodanike suhtes, mõjutab see peamiselt mittekodanikke, kelle hulka kuuluvad ka need kolmandate riikide kodanikud.

Seejärel analüüsis Euroopa Kohus, kas seda erinevat kohtlemist saab õigustada asjaoluga, et riigi enda kodanikud ja pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanikud on selle liikmesriigiga erinevalt seotud. Euroopa Kohus nentis, et **direktiivis on ette nähtud tingimus**, et selleks, et kolmanda riigi kodanik võiks saada pikaajalise elaniku staatuse, **peab ta olema selle liikmesriigi territooriumil elanud seaduslikult ja pidevalt viis aastat**. Liidu seadusandja pidas **seda perioodi piisavaks, et saada õigus** selle liikmesriigi kodanikega **võrdsele kohtlemisele** muu hulgas sotsiaalkindlustuse, sotsiaalabi ja sotsiaalkaitse valdkonnas. Järelikult **ei saa liikmesriik ühepoolset pikendada elamisperioodi, mis on direktiiviga nõutud** selleks, et pikaajalisest elanikust kolmanda riigi kodanik oleks selle liikmesriigi kodanikega võrdselt koheldud seoses niisuguse meetme kohaldamisega.

Lõpuks märkis Euroopa kohus, et **asjaomane liikmesriik ei või ka karistada kriminaalkorras** selle eest, kui liidu õigusega vastuolus oleva riigis elamise tingimuse kohta esitatakse valeandmeid.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teiste liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

[Otsuse terviktekst ja kokkuvõte](#), juhul kui see koostatakse, on CURIA veebisaidil alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎(+352) 4303 3127

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎(+32) 2 2964106

Hoiame ühendust!

¹ [Nõukogu 25. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/109/EÜ](#) pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanike staatuse kohta.